

Uttalelser
versjon 2

I versjon 2 av dette sakspapiret er det lagt inn tre uttalelser som har kommet inn etter 25. oktober. Det er uttalelse 11, 12 og 13. I tillegg er styrets innstilling vedlagt i denne versjonen av sakspapiret.

Uttalelse 1: Myndighetsoverføring til EU-byråer bryter med Grunnloven og EØS-avtalen.....	4
Forslagsstiller: Komiteen	4
Komiteens innstilling: Vedtas	4
Styrets innstilling: Vedtas	4
Uttalelse 2: Stortinget må bruke vetoretten mot Jernbanepakke IV.....	5
Forslagsstiller: Komiteen	5
Komiteens innstilling: Vedtas	5
Styrets innstilling: Vedtas	5
Uttalelse 3: Kloden har ikke tid til å vente på at EU skal ordne opp	6
Forslagsstiller: Ungdom mot EU	6
Komiteens innstilling: Vedtas	6
Styrets innstilling: Vedtas	6
Uttalelse 4: EU – En trussel mot mattryggheten	7
Forslagsstiller: Landbrukspolitisk utvalg.....	7
Komiteens innstilling: Vedtas	7
Styrets innstilling: Vedtas	7
Uttalelse 5: ”Svaret er mer union. Hva var spørsmålet?”	8
Forslagsstiller: Komiteen	8
Komiteens innstilling: Vedtas	8
Styrets innstilling: Vedtas	8
Uttalelse 6: Hold Norge utenfor EUs militærunion	9
Forslagsstiller: Komiteen	9
Komiteens innstilling: Vedtas	9
Styrets innstilling: Vedtas	9
Uttalelse 7: Et solidarisk nei	10
Forslagsstiller: Ungdom mot EU	10
Komiteens innstilling: Vedtas	10
Styrets innstilling: Vedtas	10
Uttalelse 8: EØS-avtalen fremmer sosial dumping og øker classeskillene.....	11
Forslagsstiller: Oslo Nei til EU.....	11
Komiteens innstilling: Vedtas med forbehold om en redaksjonell gjennomgang	11

Styrets innstilling: Vedtas med forbehold om en redaksjonell gjennomgang	11
Uttalelse 9: Kvinners arbeid er systematisk nedvurdert. Nei til EU krever at sosial dumping i kvinneyrkene opphører.....	12
Forslagsstiller: Oslo Nei til EU.....	12
Komiteens innstilling: Avvises	12
Styrets innstilling: Avvises	12
Uttalelse 10: Nei til Europas Forente Stater.....	13
Forslagsstiller: Buskerud Nei til EU.....	13
Komiteens innstilling: Avvises til fordel for uttalelse 5	13
Styrets innstilling: Avvises til fordel for uttalelse 5	13
Uttalelse 11: Er det norsk høyesterett eller er det ESA som bestemmer i norsk arbeidsliv?	14
Forslagsstiller: Faglig utvalg.....	14
Uttalelse 12: Uten tittel.....	15
Forslagsstiller: Fiskeripolitisk utvalg.....	15
Uttalelse 13: Kvinners arbeid er systematisk nedvurdert. Stopp sosial dumping i kvinneyrker.....	17
Forslagsstiller: Oslo Nei til EU.....	17

1 Uttalelse 1: Myndighetsoverføring til EU-byråer bryter med Grunnloven 2 og EØS-avtalen

3 *Forslagsstiller: Komiteen*

4 *Komiteens innstilling: Vedtas*

5 *Styrets innstilling: Vedtas*

6 EU bygges på en grunnmur av ekspertmakt og innfløkte prosedyreregler for å omgå folkestyret og
7 nasjonalstatenes alminnelige kontrollmekanismer. Stadig større deler av samfunnslivet påvirkes av
8 EU - direkte og indirekte. Gradvis flyttes beslutninger vekk fra åpne, demokratiske arenaer og til
9 lukkede rom. Hver myndighetsoverføring Norge godtar, er et brudd med vår demokratiske tradisjon
10 og vår suverenitet, og i sum er dette et angrep både på folkestyret og rettsstaten.

11 Da EØS-avtalen ble inngått var det en forutsetning at avtalen skal være folkerettslig, og ikke
12 overnasjonal som et EU-medlemskap. EFTA-landene, som Norge og Island, og EU skulle være to
13 atskilte «pilarer». Det ble opprettet egne organer som skulle håndheve EØS-avtalen i EFTA-landene,
14 overvåkingsorganet ESA og EFTA-domstolen. Norge skulle ikke være underlagt EUs organer.

15 Dette to-pilarsystemet er satt under press og har i flere saker de siste årene brutt sammen.
16 Beslutningsmyndighet er overført, enten formelt eller reelt, fra norske myndigheter til EU-byråer der
17 Norge ikke har stemmerett og verken er eller kan bli fullt medlem.

18 I den omstridte ACER-saken skal overvåkingsorganet ESA formelt fatte beslutningene, men
19 vedtakene skrives av energibyrådet ACER i Ljubljana. ESAs vedtak går deretter via
20 Reguleringsmyndighet for energi i Norge (RME), som ifølge EU-regelverket må være uavhengig av
21 nasjonale myndigheter. RME skal kopiere og gjennomføre vedtakene fra ESA, og kan ikke instrueres
22 verken av regjering eller storting. Det lages med andre ord en kjede av kopivedtak fra EU-byrådet som
23 blir bindende for berørte aktører i Norge.

24 EU har bygd ut et omfattende forvaltningsapparat, også utover EU-kommisjonen i Brussel. De rundt
25 førti EU-byråene dekker områder som finans, miljø, samferdsel, forsvar og justis. Noen, som
26 miljøbyrådet i København, håndterer informasjon og rådgivning, men stadig flere byråer har
27 overnasjonal beslutningsmyndighet.

28 Norge er blitt tilknyttet de fleste EU-byråene. Kjemikaliebyrådet i Helsinki avgjør for eksempel hvilke
29 kjemikalier som kan brukes i Norge, og Flysikkerhetsbyrådet i Köln kan gi norske flyselskap
30 kontrollpålegg. Via kopivedtak i ESA kan EUs finanstilsyn gjøre vedtak overfor norske banker,
31 pensjonskasser og andre finansinstitusjoner samt overstyre det norske finanstilsynet.

32 Nei til EU krever at regjering og storting stanser all videre tilknytning til EUs byråer. De samlede
33 konsekvensene av myndighetsoverføringene for norsk suverenitet og EØS-avtalens system må
34 belyses i en offentlig utredning.

35 Grunnlovens § 115 tillater ikke myndighetsoverføring til et organ hvor Norge ikke er medlem. Nei til
36 EU krever derfor at regjeringen og Stortinget overholder dette.

37

38

39

40

41

1 Uttalelse 2: Stortinget må bruke veto retten mot Jernbanepakke IV

2 *Forslagsstiller: Komiteen*

3 *Komiteens innstilling: Vedtas*

4 *Styrets innstilling: Vedtas*

5 Uansett om man støtter jernbanereformen eller ikke, burde man kunne enes om at jernbanepolitikk
6 er noe vi trenger demokratisk og nasjonal kontroll over. Dersom Stortinget velger å ta inn direktivene
7 og forordningene i EUs fjerde jernbanepakke vil konsekvensen bli at vi mister den kontrollen, og EUs
8 krav til oppdeling og liberalisering av jernbanen vil være rådende politikk. Reversering vil ikke være
9 mulig uten at vi går ut av EØS-avtalen.

10 De tre foregående jernbanepakkene har presset frem konkurranse om og på sporet, liberalisering av
11 godstrafikken på skinner, liberalisering av grenseoverskridende persontrafikk samt svekking av
12 kravene til sertifisering av lokførere. EUs fjerde jernbanepakke innebærer krav om
13 konkurranseutsetting av innenlandsk persontrafikk, og det blir obligatorisk bruk av anbud. Ansvar for
14 persontrafikken, infrastruktur, anskaffelse av materiell og billettsystemer stykkes opp. Summen av
15 alle disse tiltakene svekker handlingsrommet til egne styresmakter radikalt. Vel så dramatisk er
16 oppstykingen av ansvar for de ulike områdene.

17 Gjennom EUs anbudstvang vil det bli lagt et større press på å kutte i kostnadene og i kravene til
18 sikkerhet. Private aktører har som øverste mål å tjene penger, da må kostnader presses og priser
19 heves. Dette skjer kombinert med at revideringen av EUs lokførerdirektiv vil kunne senke
20 opplæringskravene til lokførere. Resultatet kan bli en alvorlig svekkelse av sikkerheten på norske
21 skinner, uten at våre nasjonale myndigheter kan gripe inn for å endre på dette. Muligheten til bruk
22 av egne demokratiske spilleregler og virkemidler, vår egen suverenitet, svekkes dramatisk.

23 EUs fjerde jernbanepakke skal åpne opp den innenlandske persontrafikken for europeisk
24 konkurranse. Tanken er at europeiske selskaper skal kjempe om å få drive togstrekninger rundt om i
25 Europa. Et ledd i arbeidet mot dette er en harmonisering av regelverk, i kjent EU-stil. Tanken er at
26 EU-organet ERA (European Union Railway Agency) skal få ansvar for å godkjenne togmateriell.
27 Dersom et sett med materiell er godkjent av ERA vil det på den måten være klarert for bruk i alle EU
28 og EØS-land, inkludert Norge. Nasjonal, politisk kontroll overføres til EU, og våre folkevalgte mister
29 retten til å selv avgjøre politikken på nok et viktig område.

30 En alvorlig konsekvens er at det blir vanskelig, for ikke å si umulig, å opprettholde strengere krav til
31 sikkerhet og kvalitet enn det som praktiseres i resten av EU. Norge er et langstrakt land med til tider
32 utfordrende geografi og røft klima. Det er ikke gitt at dette vil bli tilstrekkelig vektlagt i
33 godkjenningsarbeidet til ERA. Kravet til fri konkurranse vil stå i motstrid til å kunne stille særkrav for å
34 opprettholde trygghet og sikkerhet.

35 Jernbanepakke IV ble gjort gjeldende i EU på julaften i fjor. Norge er imidlertid ikke medlem av EU.
36 Det betyr at vi har muligheten til å si nei når pakken skal opp til behandling. Her bør politikerne lytte
37 til kravet fra en enstemmig LO-kongress i 2017, og mange andre viktige samfunnsaktører: bruk
38 reservasjonsretten!

1 Uttalelse 3: Kloden har ikke tid til å vente på at EU skal ordne opp

2 *Forslagsstiller: Ungdom mot EU*

3 *Komiteens innstilling: Vedtas*

4 *Styrets innstilling: Vedtas*

5 FNs klimarapport som kom ut i oktober bør være en vekker for verdenssamfunnet. Konklusjonen var
6 klar: Verden må gjøre endringer som menneskeheten aldri før har sett maken til. Nei Til EU
7 forutsetter at norske myndigheter tar FNs advarsler på alvor. For å nå 1,5-grader-målet nytter det
8 ikke å bruke EUs klimapolitikk som en hvilepute, slik vi gjør i dag.

9 En verden hvor den globale oppvarmingen blir begrenset til 1,5 grader varmere enn før-industriell tid
10 er vesentlig forskjellig fra en verden hvor vi ender opp på 2 grader eller mer. Det råder ikke lengre tvil
11 om at vi står overfor svært alvorlige konsekvenser dersom vi ikke når 1,5-gradersmålet.

12 Nettopp derfor er det absurd at Norge skal være tilknyttet klimamålene til en union vi vet at ikke
13 sikter mot dette 1,5-gradersmålet. At EU ikke er ambisiøse nok i sin klimapolitikk, er ikke et argument
14 for at Norge skal legge seg på samme linje. Vi er nødt til å gå lengre enn EU i vår klimasatsning.

15 Et sted å begynne er å trekke Norge ut av det europeiske markedet for klimakvoter, og heller
16 praktisere et nasjonalt bestemt avgiftsregime rettet mot utslipp av Co2-gasser, som vi vet fungerer.
17 Forurensende aktører er nødt til å avgiftsbelegges på en slik måte at de kompenserer for alle
18 eksterne effekter av sine klimagassutslipp. Det er ikke tilfellet når de primært må forholde seg til
19 kvoteprisen i EU, som siden opprettelsen har ligget på et alt for lavt prisnivå.

20 Et annet konkret område hvor vi ikke har tid til å vente på EU er forbud mot bruk av palmeolje i
21 biodrivstoff. Det skorter ikke lengre på informasjon om de negative konsekvensene som utvinning av
22 palmeolje har for regnskogen og for klima. Likevel ønsker EU å utsette et eventuelt forbud mot
23 palmeolje-basert biodrivstoff til 2030. Det er for lenge til.

24 EU-prosjektet er ikke et klimaprojekt men et unionsprosjekt med mål om fri flyt av varer, tjenester,
25 arbeid, kapital og energi. Dette er på flere områder uforenelig med en ambisiøs satsning på klima.
26 Dersom vi tillater at EUs konkurransevang blir gjeldende for Norge, vil klimaet tape. Det mest
27 aktuelle eksemplet er konkurranseutsetting av persontransport på jernbanen i tråd med
28 Jernbanepakke 4 fra EU, der konsekvensen kan bli et dårligere og dyrere togtilbud. Resultatet vil da
29 bli at flere reiser med bil eller fly og ikke med det mest miljøvennlige alternativet.

30 Landsmøtet i Nei til EU oppfordrer regjeringen til å sette klimamål som er i tråd med forpliktelsene
31 våre fra Paris-avtalen og forenelige med en global oppvarming på maksimalt 1,5 grader. Da kan ikke
32 Norge følge EUs utilstrekkelige klimapolitikk.

33

1 Uttalelse 4: EU – En trussel mot mattryggheten

2 *Forslagsstiller: Landbrukspolitisk utvalg*

3 *Komiteens innstilling: Vedtas*

4 *Styrets innstilling: Vedtas*

5 Norge har verdens friskeste husdyr. Det fører til svært lav forbruk av antibiotika, gir god dyrevelferd,
6 trygg mat og er svært viktig for folkehelse.

7 Den statusen Norge har på smitte er oppnådd etter langsiktig og grundig arbeid i samhandling
8 mellom næring og myndigheter. Slik har næringa både utrydda sykdommer og hindra at nye kommer
9 inn. Verktøyer som er brukt er alt fra importrestriksjoner til spredt produksjon over hele landet og
10 forebygging på bruksnivå. Dette er et av norsk landbruk og næringsmiddelindustriens viktigste
11 konkurransefortrinn – og gjør norske husdyr attraktive på verdensmarkedet.

12 Den alvorlige tørken i sommer har ført til at det nå kommer betydelige mengder med grovfôr fra
13 EØS-området. De fleste land har en mer utfordrende smitterisiko enn i Norge, og situasjonen gir
14 derfor en betydelig økt risiko for at det vil komme utbrudd av alvorlige sykdommer i Norge i tiden
15 som kommer. På grunn av EØS-avtalen kan vi ikke stille egne nasjonale krav ved import av fôr. For
16 eksempel kan vi ikke stille krav om å unngå import fra områder som har påvist afrikansk svinepest.
17 Landsmøtet i Nei til EU ser med bekymring på at ansvaret for dyrehelse, mattrygghet og folkehelse
18 blir stadig mer overlatt til private aktører. Vi mener at overvåkning og kontroll med at dyr og
19 mennesker ikke blir utsatt for alvorlig sykdom er et myndighetsansvar.

20 I mangel av et sterkt grensevern ber Nei til EU regjeringen utarbeide et forsterket
21 overvåkningsprogram av smittsomme dyre- og plantesykdommer basert på den økte importen av fôr
22 fra land med en helt annen smittestatus enn Norge. Mattilsynet må få tilstrekkelige midler til å
23 gjennomføre programmet.

24 Med erfaringer fra sommerens storstilte import ber vi også regjeringen lete etter, og utnytte
25 handlingsrommet i EØS avtalen for å sikre norsk dyrehelse og mattrygghet. Der eksisterende
26 regelverk ikke gir rom for å ivareta en stor nærings viktigste konkurransefortrinn, befolkningens helse
27 og dyrenes velferd, må det jobbes for å få unntak.

1 Uttalelse 5: ”Svaret er mer union. Hva var spørsmålet?”

2 *Forslagsstiller: Komiteen*

3 *Komiteens innstilling: Vedtas*

4 *Styrets innstilling: Vedtas*

5 EUs historie, hele veien fra Roma til Lisboa, er en historie om en stadig tettere union. I møte med
6 utfordringer og kriser har svaret fra EU-eliten alltid vært det samme: mer union og flytting av makt
7 vekk fra folk. Dette står i skarp kontrast både til utfordringene landene står overfor og innbyggernes
8 økende skepsis til EU-eliten. Nei til EU mener at et stadig mer overnasjonalt Europa er en trussel mot
9 folkestyret og mot en bærekraftig og solidarisk utvikling.

10 EU-kommisjonen er designet for å være en motor for et tettere integrert EU. Det sier sitt når
11 kommisjonspresident Jean Claude Junckers suksess måles etter i hvor stor grad han har klart å ta EU
12 ytterligere i en overnasjonal retning. Dette forklarer hvorfor EUs svar på finanskrisa er et mer
13 overnasjonalt finanstilsyn og harmoniserte regler for finansnæringen. Svaret på flyktningkrisen er
14 overnasjonale kvotefordelingsmekanismer og et styrket ”festning Europa”. I tillegg kommer arbeidet
15 med EU-hæren, økte EU-budsjetter, EU-domstolens utvidede makt og overføring av myndighet til
16 selvstendige byråer. Dette er en undergraving av oppfatningen til de mange europeere som ønsker
17 mindre EU, ikke mer.

18 Verden står overfor et mangfold av utfordringer. Dette illustreres ved stadig hyppigere kriser som
19 finanskrisa, klimakrisa og flyktningkrisa. Da trengs et mangfold av verktøy. Den Europeiske Union har
20 bare ett svar som de bruker i alle situasjoner: å bygge ned nasjonalstatene og bygge opp seg selv og
21 den uhemmede konkurransen gjennom den frie flyten over landegrensene. Gjennom EUs
22 traktatfesting av en stadig tettere union, har unionen gjort bruk av andre virkemidler til en
23 umulighet. Dannelsen av en europeisk føderalstat er det naturlige endepunktet på denne veien, som
24 et Europas Forente Stater. Vi kjenner ikke tidspunktet, men vi kjenner retningen.

25 Ytre høyre vokser seg i disse grader sterkere på den økende misnøyen mot EUs føderale utvikling.
26 EU-toppene ser ikke ut til å ta disse signalene på alvor, og igjen er svaret mer makt til unionen. Nei til
27 EU frykter at den økende polariseringen og folks opplevelse av maktesløshet kan få dramatiske
28 følger.

29 På tross av folkeavstemninger og en tydelig folkeopinion, henger Norge med på den føderale
30 utviklingen gjennom EØS-avtalen og et Storting som trosser folkeviljen med sin servile EU-tilpasning.
31 ACER, EUs finanstilsyn og ERA er vogner på et overnasjonalt tog det kan være vanskelig å hoppe av i
32 fremtiden. På den måten blir Norge dratt med videre på EUs reise mot en stadig tettere union, på
33 tross av enorm folkelig motstand. Hvis du er utstyrt med en hammer, ser alt ut som spiker. EU-
34 kommisjonens hammer er å flytte makt oppover og misnøye nedover. Nei til EU forventer at Norge i
35 tråd med folkets nei står tydelig opp for selvråderetten og er en tydelig stemme mot utviklingen av et
36 Europas Forente Stater.

1 Uttalelse 6: Hold Norge utenfor EUs militærunion

2 *Forslagsstiller: Komiteen*

3 *Komiteens innstilling: Vedtas*

4 *Styrets innstilling: Vedtas*

5 Vi ser i dag konturene av det som kan utvikle seg til å bli en ny militærunion. EUs forsvarspakt har
6 videreutviklet seg til et permanent strukturert samarbeid på forsvarsfeltet. Utviklingen av EU-
7 institusjonen, PESCO (Permanent structured cooperation) er et steg i retning av en egen EU-hær med
8 egen overnasjonal kommandostruktur.

9 En større grad av koordinering krever imidlertid en større grad av overnasjonalitet. Dette betyr at
10 enkeltstatene vil få mindre å si i militære spørsmål. Hvorvidt Stortinget skal vedta å sende norske
11 borgere ut i krig for å drepe andre mennesker er en av de viktigste og mest kritiske beslutningene et
12 parlament kan ta. Å overlate dette til overnasjonale institusjoner er et brudd med grunnloven. Et
13 demokrati må ha muligheten til å stille egne politikere ansvarlige for krigshandlinger.

14 Norge deltar allerede i EUs forsvarsbyrå EDA og i forprosjektet til det nye forsvarsfondet, Preparatory
15 Action on Defence (PADR). Den 28. oktober 2017 ble deltakelsen innlemmet i EØS-avtalen, mer
16 konkret i protokoll 31, uten noen konstitusjonell debatt om suverenitetsaspektene ved dette. Da
17 EØS-avtalen ble signert skulle den på ingen måte inneholde felles sikkerhets- eller forsvarspolitik.
18 Dette betyr at Norge som eneste land utenfor EU deltar i forprosjektet til det nyopprettede
19 forsvarsfondet (EDF). I 2020 vil dette bli avløst av et permanent forsvarsfond i EU. Nei til EU krever at
20 Norge avstår fra å delta i dette.

21 Nei til EU krever at regjeringen avstår fra å integrere Norge militært i en union vi ikke er medlem av.
22 EU har dessuten en felles sikkerhets- og forsvarspolitik (CSDP) og en global strategi som på flere
23 områder går imot norske interesser. Striden mellom EU og Norge om rettighetene på norsk
24 kontinentalsokkel i Arktis er ett eksempel på dette.

25 EUs innsatsstyrker, også såkalt EUs battle groups, er en del av EUs forsvars- og sikkerhetspolitikk.
26 Norske soldater har i 2008, 2011 og 2015 deltatt i disse innsatsstyrkene. Det er svært problematisk at
27 norske soldater skal stå til rådighet i en union vi ikke er en del av, om det så er i en avgrenset
28 operasjon eller i en forberedende fase til en større operasjon.

29 Forsvarspolitik utløser som regel en større debatt og stort engasjement, men nå er dette helt
30 fraværende. Det faktum at Norge på flere områder deltar innenfor EUs forsvars- og
31 sikkerhetssamarbeid krever en større helhetlig debatt her i landet.

32 Nei til EU krever:

- 33 - At Norge avstår fra å tilknytte seg en fremtidig militærunion med EU
- 34 - At norske soldater ikke skal delta i EUs kampgrupper (EU BG)

1 Uttalelse 7: Et solidarisk nei

2 *Forslagsstiller: Ungdom mot EU*

3 *Komiteens innstilling: Vedtas*

4 *Styrets innstilling: Vedtas*

5 Kampen mot EU er en kamp for et mer solidarisk Europa. I 1994 var det et samarbeid mellom blant
6 andre fagbevegelsen, miljøbevegelsen og solidaritetsbevegelsen som sikret nei-flertallet. Den
7 etablerte nei-bevegelsen har tradisjonelt sett tuftet sitt EU-standpunkt på et krav om mer folkestyre,
8 solidaritet og miljø. Når vi i dag ser at EU-saken i flere europeiske land løftes frem av sterkt
9 høyreorienterte krefter, er dette en annen type EU-motstand enn den Nei til EU kan stå inne for.

10 Vi må ta inn over oss at ikke all EU-kritikk er god EU-kritikk. EU-skepsis som bygger på fremmedfrykt
11 og et ønske om å sette marginaliserte grupper opp mot hverandre, er eksempler på dette.

12 Den norske Nei-bevegelsen er, og skal fortsette å være, en bred og tverrpolitisk folkebevegelse. Vi kan
13 imidlertid ikke tolerere den typen etnosentrisk nasjonalisme, og rasisme som vi ser hos ytterfløyer
14 som Nasjonal Samling i Frankrike, Frihetspartiet i Nederland eller Lega Nord i Italia. Derfor er det
15 viktig at den tradisjonelle nei-bevegelsen, i Norge så vel som i resten av Europa, slår ned på
16 høyreekstrem retorikk i EU-saken.

17 I motsetning til mange andre europeiske land, er det i Skandinavia en solidarisk og antirasistisk
18 bevegelse som dominerer EU-debatten. I store deler av dagens Europa ser vi samtidig at de gruppene
19 som får mest oppmerksomhet for sin motstand mot EU er organisasjoner som bruker saken som et
20 skalkeskjul for å spre hat.

21 Det fordrer en konsekvent EU-kritikk fra oss, kombinert med en kompromissløshet hva gjelder noen
22 grunnleggende solidariske prinsipper. Nei til EU skal fortsette å være en solidarisk og antirasistisk
23 bevegelse. Nei til EU skal fortsette søke samarbeid med den antirasistiske og progressive nei-
24 bevegelsen i resten av Europa.

1 **Uttalelse 8: EØS-avtalen fremmer sosial dumping og øker classeskillene**

2 *Forslagsstiller: Oslo Nei til EU*

3 *Komiteens innstilling: Vedtas med forbehold om en redaksjonell gjennomgang*

4 *Styrets innstilling: Vedtas med forbehold om en redaksjonell gjennomgang*

5 Som Thomas Piketty ugjendrivelig har vist, øker classeskillene i Europa. EØS-avtalen er et sentralt
6 virkemiddel som styrker denne negative utviklinga. De fire frihetene; fri flyt av varer, tjenester,
7 arbeidskraft og kapital er grunnloven i avtalen. Bedrifter utnytter de store levestandardsforskjellene i
8 EØS-området til å undergrave norske lønns- og arbeidsforhold.

9 I Norge vokser det fram en underklasse av underbetalte arbeidere fra Øst-Europa.

10 EØS-avtalen prioriterer fri etableringsrett og fri flyt av tjenester og arbeidskraft foran tariffavtaler og
11 vernelover. For hvert år som går etableres nye direktiver og ordninger som svekker arbeidsfolks og
12 fagforeningers posisjon i samfunnet.

13 Tjenestedirektivet, håndhevingsdirektivet, ESAs overprøving av Norges Høyesterett når det gjelder
14 kompensasjon for reise, kost og losji, planene om at EU-arbeidsbyrå med overnasjonal myndighet,
15 Jernbanepakke fire med mere, er alle med på å utvikle den negative utviklinga videre til ugunst for
16 flertallet.

17 Politiet har for lenge siden ropt varsko når det gjelder den kriminelle utviklinga innenfor
18 byggsektoren, renholdsektoren osv. Vi registrerer også at sosial dumping sprer seg i stadig flere
19 områder.

20 EØS-avtalen ble en gang sett på som et kompromiss mellom de som var for og de som var mot
21 medlemskap i EU. Men EØS-avtalen har utvikla seg til å bli mye mer omfattende enn det som ble
22 forespeilet i 1993.

23 Nei til EU oppfordrer fagbevegelsen til å gjennomføre en omfattende debatt om Norges forhold til
24 andre land i Europa. Vi bidrar gjerne til å belyse både konsekvensene av avtalen og alternativer for
25 Norge og fagbevegelsen.

1 Uttalelse 9: Kvinners arbeid er systematisk nedvurdert. Nei til EU krever 2 at sosial dumping i kvinneyrkene opphører.

3 *Forslagsstiller: Oslo Nei til EU*

4 *Komiteens innstilling: Avvises*

5 *Styrets innstilling: Avvises*

6 Regjeringen Solberg mener at det må bli lettere å starte egen virksomhet ved å tilby
7 omsorgsoppgaver som i dag løses av det offentlige (Perspektivmeldingen 2017). I realiteten ender
8 kvinnene opp i et selskap eid av menn, eller av store internasjonale konsern, og gjør den samme
9 jobben til en lavere lønn og dårligere arbeidsvilkår (ifølge organisasjonen For velferdsstaten). Etter at
10 press på lønns- og arbeidsvilkår har pågått en stund i privat sektor, smitter det over på de offentlige
11 tjenestene, og samfunnets velferdstjenester blir tatt over av kommersielle, private aktører.
12 Regjeringen Solberg sier kvinner skal få starte eget, bli gründere, og siden de fleste kvinner jobber i
13 offentlig sektor med omsorgsoppgaver, mener da regjeringen at staten sparer penger og at det
14 dermed er bedre for samfunnet.

15 Kvinner har tradisjonelt ikke like stor tilgang på oppstartkapital som menn, slik at det som skjer i
16 realiteten er at investeringsselskaper eller allerede etablerte internasjonale kjeder, eier
17 virksomheten. Det er ikke kvinner som eier eksempelvis Aleris, Skandinavias største helse- og
18 omsorgsforetak. De har en omsetning i Norge på flere millioner kroner, og et overskudd på titalls
19 millioner. Men det er underbetalte kvinner som jobber der.

20 Aleris Omsorg, en av bransjens største aktører, har i dag avtale med en rekke av landets kommuner
21 om bo- og omsorgstilbud til i alt 150 brukere. Bedriften har ifølge egne tall nesten 500 medarbeidere
22 i denne tjenesten, av dem jobber 350 som selvstendig innleide konsulenter. Mimmi Kvisvik, leder av
23 fagforbundet Fellesorganisasjonen (FO), viser til at innleie i stor grad brukes for å omgå
24 arbeidsmiljøloven, slik at personalet kan jobbe så mye de vil, - og Aleris sparer sosiale utgifter. På
25 vegne av 17 såkalte konsulenter anmeldte Fagforbundet i august 2018 Aleris Ungplan & BOI til
26 Økokrim for særdeles grove brudd på arbeidsmiljøloven og uforsvarlig omsorg.

27 Anbud og sosial dumping

28 Et annet ferskt eksempel er fra Oslo som bruker rundt 740 millioner kroner i året på heldøgnplasser
29 til ca. 590 brukere levert av kommersielle og ideelle aktører. I tillegg har de en omfattende egen
30 kommunal drift. I 2017 gjennomførte kommunen en anbudsrunde om plasser for voksne med
31 utviklingshemning. Her tapte den ideelle stiftelsen Nordre Aasen, som har drevet i over 60 år, plasser
32 til kommersielle aktører. Da ble 62 års kompetanse og erfaring med å gi et tilbud til noen av våre
33 tyngste brukere satt ut av spill.

34 Nordre Aasen tapte anbudet ifølge Kvisvik fordi Nordre Aasen har nesten bare fast ansatte, mens de
35 kommersielle firmaene kan operere med inntil 20 prosent innleie. Nordre Aasen har ytelsespensjon
36 på linje med offentlig sektor. De kommersielle behøver ikke ha mer enn 2 prosent innskuddspensjon.
37 Nordre Aasen praktiserer avtalt turnus med arbeid hver fjerde helg. De kommersielle benytter
38 medlevertturnus. I tillegg har de kommersielle erfarne folk som er proffe på å skrive anbud. Det har
39 ikke Nordre Aasen.

40 EØS-avtalen er en pådriver for denne utviklingen.

41 Anbudsordningene leder til mer sosial dumping. Kvinners arbeid er systematisk nedvurdert. Sosial
42 dumping i kvinneyrkene må opphøre – også kvinner har krav på anstendige lønns- og arbeidsvilkår.

1 Uttalelse 10: Nei til Europas Forente Stater

2 *Forslagsstiller: Buskerud Nei til EU*

3 *Komiteens innstilling: Avvises til fordel for uttalelse 5*

4 *Styrets innstilling: Avvises til fordel for uttalelse 5*

5 Det er ingen tvil om at EU skal utvikles til Europas Forente Stater, etter modell av USA. Det har vært
6 planen hele tiden, men det er et solid flertall i alle EU-statene mot en føderal utvikling. Den politiske
7 eliten jobber med små skritt, for ikke å skape debatt eller skremme opp folkene i Europa. Forslaget
8 om en føderal grunnlov ble avvist i folkeavstemninger, men kom tilbake som Lisboa-traktaten, som
9 trådte i kraft 1. desember 2009. EU er derfor ikke lengre en organisasjon med medlemskap, men en
10 føderal superstat under oppbygging.

11 I to folkeavstemninger har Norge avvist deltakelse i EU, men den politiske eliten har ingen respekt for
12 folkeviljen. Gjennom EØS-avtalen har vi blitt påtvunget tretten tusen rettsakter fra EU, - direktiver,
13 forordninger og dommer fra EU-domstolen. Det har ført til at norske lover i stor grad er diktater fra
14 Brussel, i strid med den norske grunnloven som fastslår at Stortinget skal vedta norske lover.
15 Kommunenes Sentralforbund hevder at mer enn sytti prosent av alle saker på dagsorden i norske
16 kommuner og fylkeskommuner styres av EUs lovverk. En kan fastslå at norsk folkestyre og
17 suverenitet er kraftig svekket av EU-tilpasningen, hovedsakelig på grunn av EØS-avtalen.

18 Hvis Brussel lykkes med å skape Europas Forente Stater, vil det bety at de europeiske nasjonalstatene
19 vil opphøre, til fordel for en sentral regjering eller en kommisjon med et enormt byråkrati i Brussel.
20 De europeiske statene deles inn i et stort antall regioner, ikke delstater som i USA. Det er i lys av EUs
21 politiske utvikling vi må forstå arbeidet med å skape regioner i Norge. Det første skritt er de
22 foreliggende planene, men i EU er planen at Norge skal deles inn i fire regioner, - Nord-Norge, Midt-
23 Norge, Vest-Norge og Øst-Norge. Foreløpig vil Solberg-regjeringen sende 5000 jobber i
24 sentraladministrasjonen ut til regionene. Den dagen Norge skulle komme med i det føderale Europa,
25 skal statlige oppgaver og tjenester enten flyttes til Brussel eller til de fire regionene. Meldinger fra
26 Brussel hevder at utenforlandet Norge er mer kvalifisert, på grunn av omfattende EU-tilpasning og en
27 EU-vennlig politisk elite, til deltakelse i Europas Forente Stater, enn flere av dagens EU-stater.

28 Det er solid flertall mot EUs føderale planer i alle EU-statene, sannsynligvis også i Norge. Det er mer
29 enn sytti prosent som sier nei til norsk medlemskap i EU, så en behøver ikke ha mye fantasi for å
30 forstå at motstanden mot Europas Forente Stater vil være enda større. Alle politiske partier i Norge
31 går for planene om regioner i Norge, ingen setter det i sammenheng med EUs føderale planer. Det er
32 ikke for seint å våkne opp, ta debatten, forsvare folkestyre og norsk suverenitet og si nei til
33 europeiske regioner og norsk deltakelse i Europas Forente Stater.

34 Nei til EUs landsmøte ber om at det gjennomføres en meningsmåling på ja eller nei til at Norge skal
35 opphøre som nasjonalstat og bli fire regioner i et framtidig Europas Forente Stater.

36 Nei til EUs landsmøte ber organisasjonen om å knytte sterke kontakter med meningsfeller i andre
37 europeiske land og utarbeide felles analyser og strategier mot den føderale utviklingen i Europa. Det
38 må bli Nei til EUs prioriterte oppgave å bli med på å skape en solid europeisk folkebevegelse mot
39 planene om Europas Forente Stater.

40

1 Uttalelse 11: Er det norsk høyesterett eller er det ESA som bestemmer i 2 norsk arbeidsliv?

3 *Forslagsstiller: Faglig utvalg*

4 I 1907 fikk vi Norges første landsdekkende avtale, Verkstedoverenskomsten. En viktig del var dekning
5 for Reise, Kost og Losji. Da arbeidsinnvandringa skjøt fart var det nødvendig å få bestemmelsen
6 allmenngjort for å hindre at organiserte bedrifter ikke ble utkonkurrert.

7 9 norske verft gikk i 2009 til sak mot staten for å få opphevet allmenngjøring av reise, kost og losji.
8 Norsk Høyesterett ba om råd fra ESA, men fulgte ikke rådet. Høyesterett mente allmenngjøring var
9 lovlig og brukte usedvanlig sterke ord i sin begrunnelse. Hvis NHO skulle få medhold, ville det
10 redusere samfunnsnyttan av frontfagsmodellen, gitt dårligere samarbeidsklima i arbeidslivet, ført til
11 lavere organisasjonsgrad både blant arbeidstakere og arbeidsgivere og til større lønnsforskjeller.

12 ESA godtok ikke dommen og ville ta saken til EFTA-domstolen dersom ikke Norge ga seg. Regjeringen
13 ba partene ordne saken i tariffoppgjøret 2018 og ESA gikk med på å vente. Men tariffoppgjøret løste
14 ikke saken og ESA kom tilbake 27.9.2018 med sitt krav. 12 oktober ga tariffnemnda seg. Bare reiser
15 innad i Norge blir allmenngjort, reiser fra hjemlandet direkte til arbeidssted står de utenlandske firma
16 fritt, Der er det hjemlandets lover og avtaler som gjelder, ikke norske.

17 Sosial dumping er med dette blitt fullt lovlig, Norske bedrifter som må holde seg til tariffavtalens
18 bestemmelser vil bli utkonkurrert. Det vil igjen legge press på å få endret tariffavtaler og
19 allmenngjøring for å beholde oppdrag og jobber. Slik LOs advokat Håkon Angell sa det i
20 høyesterett: "den mest prinsipielle saken som har vært til pådømmelse i nyere tid. Den har nok
21 sprengkraft i seg til å gjøre fremtidig bruk av allmenngjøringsordningen irrelevant, til varig å endre
22 den norske forhandlingsmodellen og vil også kunne true de tariffestede rettigheter som er nedfelt i
23 tariffavtalene." Et tap ville kunne "åpne opp for underbetaling av utenlandsk arbeidskraft i et omfang
24 vi ikke tidligere har sett".

25 Og Grunnlovens §88, Høyesterett dømmer I siste instans, er satt ut av kraft.

26 Nei til EU krever en avklaring fra Anniken Hauglie: Er det norsk høyesterett eller er det ESA som
27 bestemmer i norsk arbeidsliv?

28

1 Uttalelse 12: Uten tittel

2 *Forslagsstiller: Fiskeripolitisk utvalg*

3 **1. NTEU mener det er riktig og nødvendig å grunnlovsfeste eierskapet til viltlevende fisk til det** 4 **norske folk i fellesskap. Det for å sikre arbeid, inntekt og vedlikehold av kyst- og fjordsamfunn.**

5 Det fremmes til stadighet forslag om å gjøre en fisketillatelse på norsk viltlevende fisk til en
6 tidsuavhengig rettighet. Om det blir gjennomført vil det innebære at fisketillatelsene, som enten er
7 tildelt gratis eller kjøpt gjennom strukturordninger, blir et privatrettslig objekt og som fritt vil kunne
8 omsettes. Et sånt kvotemarked vil ikke tillate og skille aktørene på nasjonalitet.

9 Norsk fiskeriforvaltning har selv om vi ikke er forpliktet til det, innført en regel om at EØS-borgere
10 kan eie fiskekvoter på fiskefartøy under 15 meter. Denne regulering må fjernes.

11 Ennå er reglene, for å besitte en fangsttillatelse på norske fiskeressurser, slik utformet at fiskekjøpere
12 ikke kan gis fisketillatelser. Det er imidlertid gitt dispensasjoner fra dette regelverk.

13 Utviklingen er i retning av at norske borgeres enerett til fiskekvoter svekkes. Norsk rett må endres
14 slik at tillatelsene til den viltlevende fisken i norsk økonomisk sone gis til norske fiskere.

15 Ved å grunnlovsfeste eierskapet til den viltlevende fisken, til det norske folk i fellesskap, vil man ha et
16 sikrere lovgrunnlag som virker for bosetting, arbeid og inntekt til dem, som har valgt å leve og bo
17 inne ved fjordene og på kysten.

18 Det er uenighet i stortinget. Dagens regjeringspartier vil ikke grunnlovsfeste eierskapet av den
19 viltlevende fisken i norsk økonomisk sone.

20 **2. NTEU mener at Norge har ingen plikt til å tildele fiskekvoter til EU. NTEU mener at Norge ikke** 21 **kan bindes av EU-systemets ordning for relativ stabilitet. Tredjelandskvoten fra norsk andel av** 22 **totalkvoten (TAC) må tildeles norske fiskere.**

23 Norge forhandler årlig med Russland om total akseptabel fangst (TAC) på torsk, hyse, uer, lodde med
24 mer i Barentshavet. TAC fordeles omtrent likt på Norge og Russland. Det gjøres i medhold av
25 havretten og fremforhandlet bilateral avtale mellom Norge og Russland. Det er kvoteavtalen mellom
26 de to landene, som forplikter Norge og som danner grunnlaget for interne reguleringer og tildelinger
27 av årlige fiskekvoter til norske fiskere og trålselskaper.

28 Tredjelandskvoten (EU-kvoten) er ikke en historisk rett til viltlevende fisk i norsk økonomisk sone og
29 basert på havretten. Den er betraktet, som en del av EUs ordning for relativ stabilitet mellom EU-land
30 og omtales upresist, som en historisk rett EU-fiskere har til norske fiskekvoter. Norge er ikke
31 forpliktet til EU-reglene om relativ stabilitet, og denne kvoteandel må omfordeles til norske fiskere,
32 fortrinnsvis til norsk kystfiske.

33 Det var prinsippene i folkeretten som lå til grunn da Norge fikk anerkjent sin 200 mils økonomisk
34 sone og ikke EU-rett.

35 **3. NTEU mener at norske andel av TAC skal tildeles norsk kystfiskeflåte. Det vil sikre arbeid,** 36 **inntekt og vedlikehold av kystsamfunn.**

37 Norsk andel av TAC fordeles årlig med ca 70% til kyst- og fjordflåten for et kystnært fiske.
38 Kystfiskeflåten leverer kortreist og ubearbeidet fisk for landbasert videreforedling. Ca 30 % av norsk
39 andel av TAC fiskes av norske trålere. Denne fordelingen mellom kyst- og trålerflåte ble etablert for å
40 sikre helårig sysselsetting ved landanlegg. Trålerflåten fikk derfor en konsesjon til fiske med

1 trålredskap og med plikt til å levere fangstene ubearbeidd til bestemte fiskerianlegg eller kommuner.
2 Den politiske begrunnelsen for ordningen er ikke endret, men ordningen er i alt vesentlig grad endret
3 ved at trålerne lever fangsten ubearbeidd til fryserier og bearbeiding i utlandet eller at fisken
4 bearbeides om bord i fabrikkskip. Fravær av trålerråstoff har ført til at svært mange arbeidsplasser i
5 fiskeindustrien er blitt borte.

6 Viltlevende fisken i et trålhal blir trålselskapet eiendom når den landes om bord i trålfartøyet.
7 Norske myndigheter har ikke vist vilje til å håndheve regelen om å «dirigere» fersk og ubearbeidet
8 fisk til norske fiskerianlegg.

9 Det er ingen vilje hos norske myndigheter til å håndheve forskrifter, knyttet til trålerkonsesjonene,
10 slik at det sikrer råstoff til landanlegg. Der er usikkert om det er vilje i stortinget til endre fordelingen
11 av norsk TAC mellom kyst- og trålerflåten med en større andel til kystflåten. NTEU mener imidlertid
12 at dette må prøves ut f.eks. ved at det fremmes representantforslag (Dok. 8) om dette. Det ville ført
13 til at trålerråstoffet vil blitt tilgjengelig for landbasert industri. Det er helt og holdent et norsk
14 anliggende å fastsette fordelingen av norsk TAC mellom kyst- og trålerflåte.

15 **4. NTEU mener at ressurskatt på fisketillatelser må tilfalle fellesskapet. NTEU mener at det følger**
16 **av eierskapet til viltlevende fisk at beskatning eller leieinntekt fra fisketillatelser kun skal**
17 **tilfalle fellesskapet og ikke til private ressurselskap.**

18 Det er det norske folk i felleskap, som eier den viltlevende fisken i norsk økonomisk sone.
19 Fangsttillatelse på vill fisk tildeles årlig av norsk fiskeriforvaltning til fiskerne. Gjennom snart to tiår
20 har det vært mulig for fiskerne, enten i enkeltmannsforetak eller i selskaper å skaffe seg ekstra
21 kvoter, som benevnes strukturkvoter.

22 Kvotene er etter hvert blitt priset og selges, som en egen «vare». Kvoteprisene er blitt så høye etter
23 hvert at det stenger for unge mennesker, som ønsker seg inn i fiskeryrket. Det har gradvis gitt som
24 resultat at fiskerisamfunn i økende grad består av innbyggere uten adgang til å livnære seg av fiske.

25 Struktureringsordningen har ført til at fisketillatelsene er havnet på stadig færre hender og til store
26 selskaper med lett tilgang til kapital. Nå foreslås det at fiskeriselskapene skal kunne drive videre
27 utleie til andre fiskere. Man utvikler på den måten privateide ressurselskaper basert på viltlevende
28 fisk, og som eies av det norske folk i felleskap. Dette skjer samtidig, som det uttrykkes motstand mot
29 at fellesskapet innfører en ordning med ressurskatt på fisketillatelser.

30

1 Uttalelse 13: Kvinners arbeid er systematisk nedvurdert. Stopp sosial 2 dumping i kvinneyrker

3 *Forslagsstiller: Oslo Nei til EU*

4 EØS-avtalen er en pådriver for anbud og sosial dumping

5 Gjennom EØS-avtalen er Norge med i et felles europeisk arbeidsmarked som innebærer at EU/EØS
6 borgere har rett til opphold og til å arbeide i Norge. For eksempel får sykepleiere fra EU/EØS
7 automatisk norsk autorisasjon som sykepleier og det er ingen språkkrav knyttet til godkjenningen.
8 Det er opp til arbeidsgiver å vurdere hvorvidt en sykepleier med autorisasjon har tilstrekkelig
9 språkkompetanse til å kunne utøve selvstendig sykepleiefaglig ansvar.

10 En studie som har sett på utviklingen i de nordiske arbeidsmarkedene etter EU-utvidelsene,
11 konstaterer at frie bevegelsen av arbeidskraft og tjenester mellom rike og fattige naboland reiser en
12 rekke arbeidslivspolitiske problemstillinger og utfordringer. Utviklingen av et stadig større felles
13 internasjonalt arbeidsmarked for sykepleiere fører til endringer i arbeidslivet som bidrar til etablering
14 av nye standarder for lønn og arbeidsforhold som norske sykepleiere ikke vil være tjent med.

15 Regjeringen Solberg sier kvinner skal få starte eget, bli gründere.

16 Kvinner har tradisjonelt ikke like stor tilgang på oppstartkapital som menn. Det som skjer i realiteten
17 er at investeringsselskaper eller allerede etablerte internasjonale kjeder, blir eiere virksomheten. Det
18 er ikke kvinner som eier eksempelvis Aleris, Skandinavias største helse- og omsorgsforetak. Aleris har
19 en omsetning i Norge på flere millioner kroner, og et overskudd på titalls millioner. Men det er
20 underbetalte kvinner som jobber der. Gjennom EØS-avtalens fri flyt av kapital er det enkelt å flytte
21 overskudd ut av landet, jfr regler for selskapsskatt i EU/EØS.

22 Aleris Omsorg, en av bransjens største aktører, har i dag avtale med en rekke av landets kommuner
23 om bo- og omsorgstilbud. Bedriften har ifølge egne tall nesten 500 medarbeidere i denne tjenesten,
24 av disse jobber 350 som selvstendig innleide konsulenter. Innleie brukes blant annet for å omgå
25 arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser. Aleris sparer også sosiale utgifter med de såkalte
26 konsulentene. På vegne av 17 såkalte konsulenter anmeldte Fagforbundet i august 2018 Aleris
27 Ungplan & BOI til Økokrim for særdeles grove brudd på arbeidsmiljøloven og uforsvarlig omsorg.

28 Anbudsordningene leder til mer sosial dumping. Kvinners arbeid er systematisk nedvurdert. Sosial
29 dumping i kvinneyrkene må opphøre – kvinner har krav på anstendige lønns- og arbeidsvilkår.